

VIII З'ЇЗД УКРАЇНСЬКОГО МІНЕРАЛОГІЧНОГО ТОВАРИСТВА

4—5 жовтня 2011 р. у Києві в Інституті геохімії, мінералогії та рудоутворення ім. М.П. Семеника Національної академії наук України (ІГМР НАН України) відбувся VIII з'їзд Українського мінералогічного товариства (УМТ) під загальною назвою "Мінералогія України у XXI столітті: здобутки, проблеми, перспективи".

З'їзд проведено на кошти та за сприяння НАН України, ІГМР НАН України, Всеукраїнського громадського об'єднання (ВГО) "Спілка геологів України", Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, Казенного підприємства (КП) "Південукргеологія", Північного державного регіонального геологічного підприємства (ПДРГП) "Північгеологія", Київського геологорозвідувального технікуму.

Завдяки значній попередній роботі Оргкомітету до відкриття з'їзду були видані восьмий том журналу "Записки Українського мінералогічного товариства" з його матеріалами і календар на 2012 р. "Мінерали Криму". За традицією робота учасників з'їзду складалася з двох частин — звітної-виборчої та наукової.

Відкрив з'їзд УМТ його президент, професор В.М. Квасниця. З привітаннями до учасників форуму звернулися директор ІГМР НАН України, заступник академіка-секретаря Відділення наук про Землю НАН України, член-кореспондент НАН України О.М. Пономаренко, заступник голови правління ВГО "Спілка геологів України" Л.Ф. Гафич, завідувач відділу Державної служби геології та надр України М.В. Гейченко. Вітання учасникам з'їзду надіслала Президія Російського мінералогічного товариства.

VIII з'їзд товариства відзначив, що протягом 2006—2011 рр. товариство і мінералогі України працювали активніше, ніж у поперед-

ні роки. Науковий, науково-організаційний і просвітницький рівень цієї роботи був належним, незважаючи на кризові умови: систематично проводились конференції, наради та семінари з актуальних питань мінералогії, створені й видані сучасні підручники з мінералогії України та загальної мінералогії, щорічно виходить у світ журнал "Записки Українського мінералогічного товариства". З метою популяризації мінералогії України товариство регулярно випускає тематико-мінералогічні календарі. За звітний період уперше мінерали з'явилися на поштових марках України. Мінералогічне товариство брало активну участь у вивченні мінералогії України, розробці фундаментальних проблем мінералогії, зробили свій внесок у розвиток мінерально-сировинної бази України та підготовку фахівців-геологів.

Після доповіді президента УМТ про діяльність УМТ за 2006—2011 рр. відбулося урочисте вручення медалі імені академіка Є.К. Лазаренка, дипломів почесних членів УМТ та премії імені академіка Є.К. Лазаренка для молодих учених і студентів. Медаллю імені академіка Є.К. Лазаренка, заснованою ВГО "Спілка геологів України" спільно з УМТ, за вагомий внесок у мінералогію України був нагороджений доктор геолого-мінералогічних наук А.А. Вальтер (м. Київ). Дипломами почесних членів УМТ відзначені: академік, професор Г. Удубаша (м. Бухарест, Румунія) і професор Ш. Сакал (м. Мішкольц, Угорщина) — за вагомий внесок у мінералогію Карпат; доктор геолого-мінералогічних наук, професор А.Г. Булах (м. Санкт-Петербург, Росія) — за вагомий внесок у мінералогічну науку; доктор геолого-мінералогічних наук, професор О.М. Платонов (м. Київ) і доктор геолого-мінералогічних наук А.М. Таращан (м. Київ) — за вагомий внесок у фізику мінералів. Премію

імені академіка Є.К. Лазаренка для молодих учених і студентів за 2010 р. здобула асистент кафедри геології і прикладної мінералогії Криворізького технічного університету С.В. Карпенко за цикл робіт з проблеми топомінералогічного вивчення одного з найскладніших за будовою і умовами формування Ганнівського залізородного родовища Криворізького басейну.

Перша половина першого дня VIII з'їзду завершилася виборами керівних органів УМТ. Таємним голосуванням на новий п'ятирічний термін до складу Президії УМТ обрано: президентом — професора В.М. Квасницю; першим віце-президентом — доктора геолого-мінералогічних наук А.А. Вальтера; другим віце-президентом — професора О.І. Матковського; третім віце-президентом — доктора геологічних наук Г.О. Кульчечьку; вченим секретарем — кандидата геологічних наук Д.С. Черниш; членами Президії — професора В.І. Павлишина та члена-кореспондента НАН України О.М. Пономаренка.

До складу Ради УМТ, окрім Президії, згідно зі Статутом УМТ, увійшли всі керівники відділень і великих осередків товариства: доктор геологічних наук В.Г. Мельничук (керівник Волинського відділення, м. Рівне), С.В. Пастуханова (керівник Закарпатського відділення, м. Берегове), доктор геологічних наук М.В. Рузіна (керівник Дніпропетровського відділення, м. Дніпропетровськ), доктор геологічних наук Т.П. Волкова (керівник Донецького відділення, м. Донецьк), професор В.Д. Євтехов (керівник Криворізького відділення, м. Кривий Ріг), кандидат геолого-мінералогічних наук І.Є. Палкін (керівник Кримського відділення, м. Сімферополь), доктор геологічних наук І.М. Наумко (керівник осередку, м. Львів), професор О.В. Чепіжко (керівник Одеського відділення, м. Одеса), професор П.В. Заріцький (керівник Харківського відділення, м. Харків).

Наукова тематика з'їзду була досить різноманітною. Проте можна окреслити такі основні напрями його роботи: стан та основні проблеми мінералогії України, загальна мінералогія, мінерали як показники рудоутворення, прикладна мінералогія. За два дні роботи з'їзду виголошено 19 доповідей на пленарних засіданнях і продемонстровано 37 стендових доповідей. Значна частина доповідей представлена мінералогами ІГМР НАН України за основними напрямами мінералогічних дос-

ліджень в інституті. Під час з'їзду відбулись виставки мінералів "Україна каменебарвна" (колекція геологічного музею Київського національного університету імені Тараса Шевченка, В.А. Нестеровський); "Агати і яшми із усього світу" (колекція В.В. Сковороднева); "3 мінералогічної скриньки Кольського півострова" (колекція В.В. Прокопця і В.Е. Стрижалка); фотовиставка "Мінералогія у Київському геологорозвідувальному технікумі" (автор — В.В. Прокопцев). Відбувся також продаж книг, журналів, календарів з мінералогічної тематики. Учасниками з'їзду стали 84 фахівці, 26 з них — делегати з'їзду, обрані відповідними відділеннями. До участі у роботі з'їзду були також запрошені мінералогісти з Угорщини, Румунії, Росії, США.

Після завершення наукової програми відбулися загальна дискусія, обговорення та прийняття ухвали з'їзду. Позитивно оцінюючи роботу керівних органів товариства, VIII з'їзд УМТ постановив:

1. Схвалити діяльність Президії та Ради УМТ і редколегії журналу "Записки Українського мінералогічного товариства" за звітний період.

2. З метою покращення ситуації щодо видання "Мінералогічної енциклопедії України" (МЕУ) просити бюро Відділення наук про Землю НАН України і керівництво ІГМР НАН України сприяти створенню на базі цього інституту творчого колективу із залученням фахівців з інших організацій для завершення роботи над першим томом МЕУ і продовження роботи над другим томом МЕУ. Оновити редколегію МЕУ.

3. Ініціювати проведення найближчим часом на базі провідних геологічних установ і вищих навчальних закладів країни кількох міжнародних і всеукраїнських конференцій, присвячених актуальним питанням мінералогії України, покращенню її мінерально-сировинної бази, зокрема мінералогії родовищ урану, рідкісних і рідкісноземельних елементів, проблемам алмазо- та міденосності України, мінералогії порід-колекторів покладів горючих копалин (вуглеводні, вугілля, горючі сланці тощо) та вмісних порід.

4. Посилити в Україні регіонально-мінералогічні та прикладні дослідження, надавши їм статус пріоритетних.

5. З метою збереження довкілля і природних ресурсів та зростання інтересу до міне-

ралогії серед молоді інтенсивніше популяризувати мінералогічні знання в засобах масової інформації (лекції, виступи на радіо та телебаченні, створення календарів і поштових марок тощо).

6. Відгукнутися на ініціативу Мінералогічного товариства Великої Британії, підтриману Міжнародною мінералогічною асоціацією, із зверненням "Сто найважливіших сучасних питань мінералогії", надавши йому відповідні матеріали від УМТ.

Делегати та гості з'їзду висловили вдячність Оргкомітету, керівництву ІГМР НАН України і його директору О.М. Пономаренку

за сприяння в організації та проведенні з'їзду і відзначили, що з'їзд проходив у найкращих традиціях потужних мінералогічних форумів.

Оргкомітет VIII з'їзду УМТ щиро дякує Президії НАН України, бюро Відділення наук про Землю НАН України, керівництву КП "Південукргеологія" і ПДРГП "Північгеологія" за фінансову допомогу в організації та виданні матеріалів з'їзду, усім учасникам з'їзду — за активну роботу, а музейним працівникам і приватним колекціонерам — за організацію виставок.

Д.С. Черниш